

MEDLEMSBLAD FOR VENNER AF KUNSTMUSEET I TØNDER

MUSEUM SØNDERJYLLAND • KUNSTMUSEET I TØNDER
WEGNERS PLADS 1 6270 TØNDER

Kære medlemmer,

Allerførst en stor tak for en rigtig god generalforsamling i Pumpehuset, og der skal lyde en meget stor tak for jeres deltagelse og det flotte fremmøde, Pumpehuset var fyldt til sidste stol. Jeg kan glæde mig over den gode stemning og jeres aktive deltagelse ved aftenens program, og jeres bidrag til gode ideer, vi efterfølgende vil tage op i bestyrelsen.

Som noget nyt til aftenens underholdning havde vi inviteret billedkunstneren, grafiker Pernille Bejer til aftenens generalforsamling. Pernille Bejer fortalte om sin kunst og metoder i fremstillingsprocessen, hvilket i den en grad pirrede ved deltagernes nysgerrighed, så der opstod en rigtig god spørgelyst. Aftenen rundedes af med hyggeligt samvær og lidt til ganen.

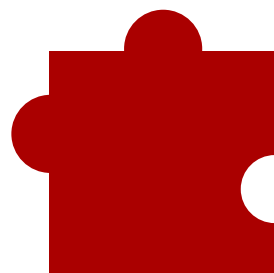
Sommeren er godt på vej, solen sender sine varmende stråler ned på os. Udendørsaktiviteterne trækker i os alle, men glem ikke at besøge vores dejlige museum. Den 9. juni åbner en ny og spændende særudstilling, ”Sengetid”, med værker af billedkunstnerne Ursula Reuter Christiansen og Adam Christensen. Så I har rigtig noget at se frem til.

I år er det også et særligt år: Museet i Tønder fylder 100 år. Dette skal fejres og derfor sæt kryds i kalenderen den 16. juni, hvor Museum Sønderjylland inviterer til en festlig dag på museerne i Tønder. Se dagens program på næste side.

Så står der blot tilbage at ønske jer alle en rigtig god sommer og håbe, at I tager godt imod kommende arrangementer.

Venlig hilsen
Jesper Steenholdt
Formand

100 ÅRS FØDSELSDAG

Fødselsdagsfejringens program:

Festdagen åbner 13.00. Der er gratis adgang.

Der vil være opstillet et telt ud for gallerigangen ved Vandtårnet, hvor der serveres ringriderpølser og fadøl akkompagneret af musikere.

Festdagen åbnes officielt af borgmester Jørgen Popp Petersen 13:30

Festarrangementet fortsætter derefter med små korte indslag. Blandt andet præsentation af den kommende helhedsplad for museet; indslag om museets historie; om udgravningerne ved havnefronten; en omvisning i kunstmuseets nye udstilling 'Sengetid', m.m.

Festdagen slutter klokken 16:00

100 ÅR MUSEUM

I årene frem mod 1914 brugte man megen tid i Indenrigsministeriet i København på forberedelser til markering af 50-året for 1864. Det omfattede mange kulturelle områder, men fælles for dem alle var at styrke det dansksindede i Nordschleswig. Initiativerne førte dog i første omgang ikke meget med sig af den simple grund, at Første Verdenskrig kom i vejen for projektet, men som krigen udviklede sig, steg forhåbningerne i Danmark om muligheden for, at Nordschleswig kunne vende tilbage og blive Sønderjylland. Da det begyndte at se lovende ud, hentede man i 1918 de nedpakkede 1914-forberedelser ud af skuffer og skabe, for nu skulle de kommende sønderjyder endelig stifte bekendskab med så meget som muligt af al det, der havde været svært tilgængeligt siden 1864.

Initiativet omfattede mange kulturelle områder og deri blandt andet et forslag om at opfordre danske billedkunstnere til at donere kunstværker til projektet. Set i bagespejlet er det mærkværdigt, at der i komiteen, der var nedsat til formålet, ikke befandt sig en eneste kunsthistoriker, men alene eksperter fra andre kulturområder og især kulturhistorikere. Det faldt danske billedkunstnere for brystet og endnu mere, da komiteen barslede med ideen om, at de donerede kunstværker skulle placeres i det såkaldte offentlige rum. Der ville de danske billedkunstnere ikke figurere og da slet ikke i for eksempel forsamlingshuse, men de foreslog i stedet at søge at finde en passende i forvejen eksisterende bygning centralt placeret i landsdelen og indrette den til kunstudstillingsbygning.

Kontroverserne endte med, at billedkunstnerne trak sig ud af projektet og tog hjem til deres respektive hustruer, der i vid udstækning også var billedkunstnere, men gemte deres værker i skuffer og skabe, fordi der ikke var plads til både en mandlig og en kvindelig kunstner i ét hjem. Nu opfordredes hustruerne til at yde deres gemte værker som bidrag til de nye danskere i syd. Derfor er der mange kvindelige kunstnere i den kunstsamling, som trods alt opstod, mens datidens absolut førende (mandlige) billedkunstnere glimrer ved deres fravær. Samlingen fik navnet Kunstnergaven af 1920 bestående af mere end 500 værker.

Efter udstilling af hele kunstsamlingen på Charlottenborg i København blev den, som det refereredes i pressen, 'udskibet til Sønderjylland', og vel ankommen hertil blev samlingen opdelt i fire tilnærmelsesvis lige store dele til hovedbyerne Haderslev, Aabenraa, Sønderborg og Tønder. Det var komiteens udtalte ønske at kunstværkerne skulle placeres tilgængeligt for flest indbyggere, for eksempel biblioteker og andre offentlige bygninger og forsamlingssteder. På østkysten gjorde man 'som far sagde' - men ikke i Tønder.

Dér havde man lagt sig fast på at restaurere bygninger, der lå på Slotsbanken og tilføje et nybyggeri, som samlet skulle udgøre et museum, hvori kunstsamlingen kunne indgå, hvilket fremkaldte undren og overbærenhed i hovedstaden.

Når man tænker på, hvor langsommelig en proces et sådant initiativ oftest er, så er det intet mindre end imponerende, alle denne epokes omvæltninger taget i betragtning, at det allerede i 1923 lykkedes at fuldføre projektet og åbne Tønder Museum og oven i købet være så forudseende, at der var skabt rigeligt med kvadratmetre, så man dermed storsindet kunne indrette en hel første sal i sidebygningen alene til udstilling af værkerne fra Kunstnergaven af 1920.

Kunstudstillingen blev der til gengæld ikke ændret meget ved i årevis, men i respekt for det initiativ, der var taget i Tønder, så voksede kunstsamlingen med donationer ikke mindst fra Ny Carlsbergfondet. Derfor opstod på et tidspunkt forslag om at udskille kunstsamlingen og tilføje en ny bygning alene til billedkunsten, men stadig forbundet med et dermed decideret kulturhistorisk Tønder Museum. Men Anden Verdenskrig og vekslende politisk interesse førte til, at der først ved dannelse af fjorten storamter i 1970 kom skred i planerne. Det nye Sønderjyllands Amt satte trumf på kunst og kultur og forblev det amt, der altid havde det største kulturpolitiske budget.

Haderslev burde vel egentlig have været amtets 'hovedstad', men dér var man ikke helt så langt fremme i skoene, og Aabenraa fik en helt ny amtsgård og Haderslev nogle plaste på sårene eksempelvis i form af et storsygehus. Sønderborg og Tønder skulle da være byerne, der manifesterede fokus på kunst og kultur. I Sønderborg havde ildsjælen Haakon Elmer skabt et symfoniorkester, som udvidedes og fik landsdelsstatus som Sønderjyllands Symfoniorkester. Tilbage var Tønder, som til manges undren (især folk på østkysten) blev kunstens centrum i landsdelen med dannelsen af Danmarks første landsdelskunstmuseum, Sønderjyllands Kunstmuseum, der fysisk forbundet med Tønder Museum indviedes i 1972.

Ganske få steder i Danmark er et kulturhistorisk og et kunsthistorisk museum under samme tag, og dannelsen af Museum Sønderjylland ved nedlæggelsen af de fjorten amter i 2007 ændrede ikke på det, men Tønder Museum mistede da som 84-årig sit oprindelige navn. Men bygningerne på Slotsbanken fortæller dog tydeligt historien i sit fulde forløb og er på 100årsdagen på vej til fortsat fornyelse. Venner af Kunstmuseet i Tønder ønsker hjertelig tillykke med fødselsdagen.

KOMMENDE EKSKURSION

KUNSTWERK
CARLSHÜTTEL

Venner af Kunstmuseet i Tønder forbereder en ekskursion **10. september 2023** til udstillingen *NordArt* i Kunstwerk Carlshüttel i Rendsburg. Sæt kryds i kalenderen og læs om ekskursionen i det næste nummer af Medlemsbladet.

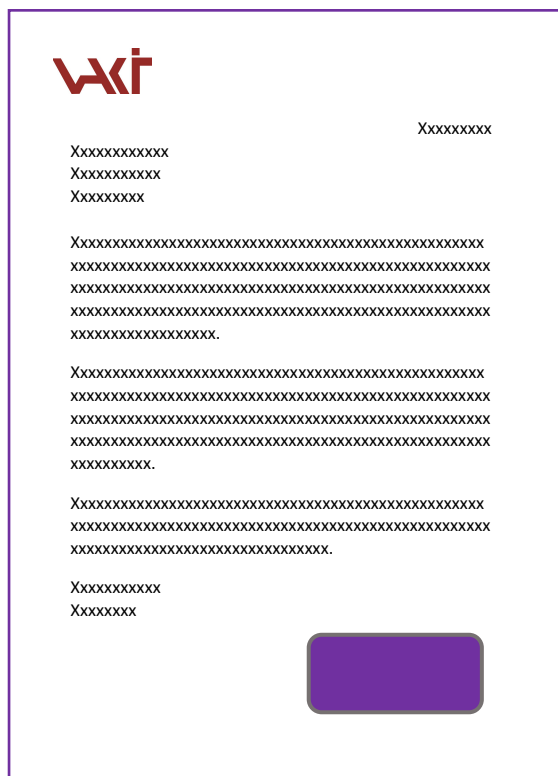
NY UDSTILLING PÅ KUNSTMUSEET

Den 9. juni 2023 åbner på Kunstmuseet i Tønder særudstillingen ”Sengetid”. Udstillingen er sammensat af de to billedkunstnere Ursula Reuter Christiansen og Adam Christensen. De to kunstnere udforsker gennem maleri, skulptur, video og tekstilværker drømmesyn og transformation. Hvad sker der i overgangsfasen mellem den vågne tilstand og søvnens abstrakte og u håndgribelige univers? Både Ursula Reuter Christiansen og Adam Christensens værker tager udgangspunkt i deres personlige oplevelser, som uddybes med fiktive elementer. På den måde minder deres arbejdsmetode om drømmens struktur, hvor rester fra hverdagen får lov at udfolde sig på selvstændig og ustyrlig vis.

**SÆT DETTE MEDLEMSBLADS INDSTIK
PÅ DIN OPSLAGSTAVLE, - ELLER GÅ
DIREKTE TIL TASTERNE OG FORNY
DIT MEDLEMSKAB.**

Siden oprettelsen af foreningen Venner af Kunstmuseet i Tønder har foreningens medlemmer årligt modtaget et medlemskort i samme format og materiale som gængse betalingskort. Når medlemmerne næste gang modtager medlemskort for den kommende sæson 2023-2024 er det i samme format, men i et nyt materiale.

Det skyldes dels nogle rent tekniske årsager som følge af omlægninger i Museum Sønderjyllands IT, dels et ønske fra Venner af Kunstmuseet i Tønders bestyrelse om en mere praktisk ordning. De af Venner af Kunstmuseet i Tønders medlemmer, der også er medlem af Tønder Museums Vennekreds, kender allerede til systemskiftet.

Til orientering for dem, der endnu ikke kender til det nye system, er der her på denne side øverst indsat en skabelon, der illustrerer, hvordan medlemmerne næste gang modtager nyt medlemskort. Man modtager et brev i format A4 og **nederst på arket sidder medlemskortet**, som uden hjælp fra saks kan tages ud af brevarket.

BLAD NUMMER 55, MAJ 2023

VENNER AF KUNSTMUSEET I TØNDERS BESTYRELSE:

Jesper Steenholdt
Ole Jul
Erik Sørensen
Anne Mette Friis Pedersen
Birgitte Gabs
Elin Grønning
Heidi Iwersen

Jesper Steenholdt, formand

Erik Sørensen, kasserer

www.vennerafkunst.dk

formand
næstformand og redaktør
kasserer
sekretær

j.steenholdt@hotmail.com

2441 0796

leneoge@gmail.com

2256 2795

facebook

instagram